

ŚRODKI OCHRONY PRAWNEJ, ODPOWIEDZIALNOŚĆ I SANKCJE. ORGANY NADZORCZE

WYKŁAD 6
STUDIA STACJONARNE PRAWA

lukasz.gozdziaszek@uwr.edu.pl
www.gozdziaszek.pl
www.facebook.com/gozdziaszek
BLOG: www.prawo-internetu.pl

dr Łukasz Goździaszek

AKTY PRAWNE

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.4.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z **przetwarzaniem danych osobowych** i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz.Urz. UE L 119 z 4.5.2016 r., s. 1-88, tzw. **RODO**)
- Ustawa z dnia 10.5.2018 r. o **ochronie danych osobowych** (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.Urz. UE L 295 z 21.11.2018, s. 39-98)

W nawiązaniu do poprzednich zajęć: Wyłączenie lub ograniczenia stosowania niektórych przepisów RODO

Art. 2 UODO. 1. Do działalności polegającej na redagowaniu, przygotowywaniu, tworzeniu lub publikowaniu **materiałów prasowych** w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914), a także do **wypowiedzi w ramach działalności literackiej lub artystycznej** nie stosuje się przepisów **art. 5-9, art. 11, art. 13-16, art. 18-22, art. 27, art. 28 ust. 2-10 oraz art. 30** rozporządzenia 2016/679.
2. Do **wypowiedzi akademickiej** nie stosuje się przepisów **art. 13, art. 15 ust. 3 i 4, art. 18, art. 27, art. 28 ust. 2-10 oraz art. 30** rozporządzenia 2016/679.

Art. 3 UODO. 1. Administrator wykonujący zadanie publiczne nie przekazuje informacji, o których mowa w **art. 13 ust. 3** rozporządzenia 2016/679, jeżeli **zmiana celu przetwarzania służy realizacji zadania publicznego** i niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia 2016/679, jest niezbędne dla realizacji celów, o których mowa w art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz przekazanie tych informacji:
1) uniemożliwi lub znacząco utrudni prawidłowe wykonanie zadania publicznego, a interes lub podstawowe prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, nie są nadrzędne w stosunku do interesu wynikającego z realizacji tego zadania publicznego lub
2) naruszy ochronę informacji niejawnych.
2. (...)

Art. 4 UODO. 1. W zakresie nieuregulowanym w **art. 14 ust. 5** rozporządzenia 2016/679 administrator wykonujący zadanie publiczne nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia 2016/679, jeżeli **służy to realizacji zadania publicznego** i niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia 2016/679, jest niezbędne dla realizacji celów, o których mowa w art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz przekazanie tych informacji:
1) uniemożliwi lub znacząco utrudni prawidłowe wykonanie zadania publicznego, a interes lub podstawowe prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, nie są nadrzędne w stosunku do interesu wynikającego z realizacji tego zadania publicznego lub
2) naruszy ochronę informacji niejawnych.
2. (...)

Art. 5 UODO. 1. Administrator wykonujący zadanie publiczne nie przekazuje informacji, o których mowa w **art. 15 ust. 1-3** rozporządzenia 2016/679, jeżeli **służy to realizacji zadania publicznego** i niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 15 ust. 1-3 rozporządzenia 2016/679, jest niezbędne dla realizacji celów, o których mowa w art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz wykonanie tych obowiązków:
1) uniemożliwi lub znacząco utrudni prawidłowe wykonanie zadania publicznego, a interes lub podstawowe prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, nie są nadrzędne w stosunku do interesu wynikającego z realizacji tego zadania publicznego lub
2) naruszy ochronę informacji niejawnych.
2. W przypadku gdy wykonanie obowiązków, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 3 rozporządzenia 2016/679, wymaga niewspółmiernie dużego wysiłku związanego z wyszukaniem danych osobowych, administrator wykonujący zadanie publiczne wzywa osobę, której dane dotyczą, do udzielenia informacji pozwalających na wyszukanie tych danych. Przepis art. 64 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60, 730 i 1133) stosuje się odpowiednio.
3. (...)

W nawiązaniu do poprzednich zajęć: Wyłączenie lub ograniczenia stosowania niektórych przepisów RODO

Art. 5a UODO. 1. Administrator, który otrzymał dane osobowe od podmiotu realizującego zadanie publiczne, nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 15 ust. 1-3 rozporządzenia 2016/679, w przypadku gdy podmiot przekazujący dane osobowe wystąpił z żądaniem w tym zakresie ze względu na konieczność prawidłowego wykonania zadania publicznego mającego na celu:

- 1) zapobieganie przestępczości, wykrywanie lub ściganie czynów zabronionych lub wykonywanie kar, w tym ochronę przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobieganie takim zagrożeniom;
- 2) ochronę interesów gospodarczych i finansowych państwa obejmującą w szczególności:
 - a) realizację i dochodzenie dochodów z podatków, opłat, niepodatkowych należności budżetowych oraz innych należności,
 - b) wykonywanie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych i niepieniężnych oraz wykonywanie zabezpieczenia należności pieniężnych i niepieniężnych,
 - c) przeciwdziałanie wykorzystywaniu działalności banków i instytucji finansowych do celów mających związek z wyłudzeniami skarbowymi,
 - d) ujawnianie i odzyskiwanie mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami,
 - e) prowadzenie kontroli, w tym kontroli celno-skarbowych.

2. (...)

Art. 6 UODO. Ustawy oraz rozporządzenia 2016/679 nie stosuje się do:

- 1) przetwarzania danych osobowych przez jednostki sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 1, 3, 5, 6 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 i 1622), w zakresie, w jakim przetwarzanie to jest konieczne do **realizacji zadań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa narodowego**, jeżeli przepisy szczególne przewidują niezbędne środki ochrony praw i wolności osoby, której dane dotyczą;
- 2) działalności **służb specjalnych** w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. z 2018 r. poz. 2387, 2245 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 53, 125 i 1091).

Art. 6a UODO. 1. Do przetwarzania danych osobowych w ramach wykonywania konstytucyjnych i ustawowych kompetencji **Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej**, w zakresie nieobjętym bezpieczeństwem narodowym, stosuje się odpowiednio przepisy art. 4-7, art. 11, art. 12, art. 16, art. 17, art. 24 ust. 1 i 2, art. 25 ust. 1 i 2, art. 28-30, art. 32, art. 34, art. 35, art. 37-39 i art. 86 rozporządzenia 2016/679 oraz przepisy art. 6 i art. 11 ustawy.

2. Przetwarzanie danych, o których mowa w art. 9 i art. 10 rozporządzenia 2016/679, następuje w zakresie niezbędnym do realizacji konstytucyjnych i ustawowych kompetencji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, nie są nadrzędne w stosunku do realizacji zadań wynikających z tych kompetencji.

W nawiązaniu do poprzednich zajęć: Inspektor ochrony danych osobowych

Art. 9 UODO. Przez organy i podmioty publiczne **obowiązane do wyznaczenia inspektora**, o których mowa w art. 37 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/679, rozumie się:

- 1) jednostki sektora finansów publicznych;
- 2) instytuty badawcze;
- 3) Narodowy Bank Polski.

Art. 10 UODO. 1. Podmiot, który wyznaczył inspektora, **zawiadamia Prezesa Urzędu** o jego wyznaczeniu w terminie 14 dni od dnia wyznaczenia, wskazując imię, nazwisko oraz adres poczty elektronicznej lub numer telefonu inspektora.

2. (...)

Art. 11 UODO. Podmiot, który wyznaczył inspektora, **udostępnia dane inspektora**, o których mowa w art. 10 ust. 1, niezwłocznie po jego wyznaczeniu, na swojej stronie internetowej, a jeżeli nie prowadzi własnej strony internetowej, w sposób ogólnie dostępny w miejscu prowadzenia działalności.

Art. 77 ust. 1 RODO. Prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego

Bez uszczerbku dla innych administracyjnych lub środków ochrony prawnej przed sądem **każda osoba, której dane dotyczą**, ma prawo wnieść skargę do organu nadzorczego, w szczególności w państwie członkowskim swojego zwykłego pobytu, swojego miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia, **jeżeli sądzi, że przetwarzanie danych osobowych jej dotyczące narusza niniejsze rozporządzenie.** (...)

Art. 78 RODO. Prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko organowi nadzorczemu

- 1.** Bez uszczerbku dla innych administracyjnych lub pozasądowych środków ochrony prawnej **każda osoba fizyczna lub prawna** ma prawo do skutecznego **środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego** jej dotyczącej.
- 2.** Bez uszczerbku dla innych administracyjnych lub pozasądowych środków ochrony prawnej każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem, **jeżeli organ nadzorczy właściwy zgodnie z art. 55 i 56 nie rozpatrzył skargi lub nie poinformował osoby, której dane dotyczą, w terminie trzech miesięcy o postępach lub efektach rozpatrywania skargi wniesionej zgodnie z art. 77. (...)**

Art. 79 RODO. Prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu

1. Bez uszczerbku dla dostępnych administracyjnych lub pozasądowych środków ochrony prawnej, w tym prawa do wniesienia skargi do organu nadzorczego zgodnie z art. 77, każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo do skutecznego **środka ochrony prawnej przed sądem**, jeżeli uzna ona, że **prawa przysługujące jej na mocy niniejszego rozporządzenia zostały naruszone w wyniku przetwarzania jego danych osobowych z naruszeniem niniejszego rozporządzenia**.
2. Postępowanie przeciwko administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu wszczyna się **przed sądem państwa członkowskiego, w którym administrator lub podmiot przetwarzający posiadają jednostkę organizacyjną**. Ewentualnie postępowanie takie może zostać wszczęte przed sądem państwa członkowskiego, w którym osoba, której dane dotyczą, ma **miejsce zwykłego pobytu**, chyba że administrator lub podmiot przetwarzający są organami publicznymi państwa członkowskiego wykonującymi swoje uprawnienia publiczne.

Art. 82 RODO. Prawo do odszkodowania i odpowiedzialność

- 1.** Każda osoba, która poniosła **szkodę majątkową lub niemajątkową** w wyniku naruszenia niniejszego rozporządzenia, ma prawo uzyskać **od administratora lub podmiotu przetwarzającego odszkodowanie za poniesioną szkodę.**
- 2.** Każdy administrator uczestniczący w przetwarzaniu odpowiada za szkody spowodowane przetwarzaniem naruszającym niniejsze rozporządzenie. **Podmiot przetwarzający odpowiada za szkody spowodowane przetwarzaniem wyłącznie, gdy nie dopełnił obowiązków,** które niniejsze rozporządzenie nakłada bezpośrednio na podmioty przetwarzające, lub gdy działał poza zgodnymi z prawem poleceniami administratora lub wbrew takim poleceniom.
- 3.** Administrator lub podmiot przetwarzający zostają zwolnieni z odpowiedzialności wynikającej z ust. 2, jeżeli udowodnią, że w żaden sposób nie ponoszą winy za zdarzenie, które doprowadziło do powstania szkody. (...)

Art. 83 ust. 1 RODO. Ogólne warunki nakładania administracyjnych kar pieniężnych

Każdy organ nadzorczy zapewnia, by stosowane na mocy niniejszego artykułu za naruszenia niniejszego rozporządzenia administracyjne **kary pieniężne, o których mowa w ust. 4, 5 i 6, były w każdym indywidualnym przypadku skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.** (...)

Art. 84 ust. 1 RODO. Sankcje

Państwa członkowskie przyjmują przepisy określające inne sankcje za naruszenia niniejszego rozporządzenia, w szczególności za naruszenia niepodlegające administracyjnym karom pieniężnym na mocy art. 83, oraz podejmują wszelkie środki niezbędne do ich wykonania. Sankcje te muszą być **skuteczne, proporcjonalne i odstraszające**. (...)

POLSKA: Odpowiedzialność cywilna i postępowanie przed sądem

Art. 92 UODO. W zakresie nieuregulowanym rozporządzeniem 2016/679, do roszczeń z tytułu naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, o których mowa w **art. 79 i art. 82** tego rozporządzenia, stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - **Kodeks cywilny**.

Art. 93 UODO. W sprawach o roszczenia z tytułu naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, o których mowa w art. 79 i art. 82 rozporządzenia 2016/679, **właściwy jest sąd okręgowy**.

Art. 94 UODO. 1. O wniesieniu pozwu oraz prawomocnym orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie o roszczenie z tytułu naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, o którym mowa w art. 79 lub art. 82 rozporządzenia 2016/679, **sąd zawiadamia niezwłocznie Prezesa Urzędu**.

2. Prezes Urzędu zawiadomiony o toczącym się postępowaniu niezwłocznie informuje sąd o każdej sprawie dotyczącej tego samego naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, która toczy się przed Prezesem Urzędu lub sądem administracyjnym albo została zakończona. Prezes Urzędu niezwłocznie informuje sąd również o wszczęciu każdego postępowania w sprawie dotyczącej tego samego naruszenia.

Art. 97 UODO. Ustalenia prawomocnej decyzji Prezesa Urzędu o stwierdzeniu naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych lub prawomocnego wyroku wydanego w wyniku wniesienia skargi, o której mowa w art. 145a § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wiążą sąd w postępowaniu o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych co do stwierdzenia naruszenia tych przepisów.

Art. 100 UODO. Do postępowania w sprawie o roszczenie z tytułu naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, o których mowa w art. 79 i art. 82 rozporządzenia 2016/679, w zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - **Kodeks postępowania cywilnego**.

POLSKA: Przepisy o administracyjnych karach pieniężnych

Art. 101 UODO. Prezes Urzędu może nałożyć na podmiot obowiązany do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2016/679, **inny** niż:

- 1) jednostka sektora finansów publicznych,
- 2) instytut badawczy,
- 3) Narodowy Bank Polski

- w drodze decyzji, administracyjną **karę pieniężną** na podstawie i na warunkach określonych w art. 83 rozporządzenia 2016/679.

Art. 102 UODO. 1. Prezes Urzędu może nałożyć, w drodze decyzji, administracyjne **kary pieniężne** w wysokości do 100 000 złotych, na:

- 1) jednostki sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 1-12 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) instytut badawczy;
- 3) Narodowy Bank Polski.

2. Prezes Urzędu może nałożyć, w drodze decyzji, administracyjne kary pieniężne w wysokości do 10 000 złotych na jednostki sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 13 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3. Administracyjne kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, Prezes Urzędu nakłada na podstawie i na warunkach określonych w art. 83 rozporządzenia 2016/679.

Art. 106 UODO. Przepisów art. 189d-189f i art. 189k ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.

POLSKA: Przepisy karne

Art. 107 UODO. 1. Kto przetwarza dane osobowe, choć ich **przetwarzanie nie jest dopuszczalne albo do ich przetwarzania nie jest uprawniony**, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch.

2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy danych **ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych, danych genetycznych, danych biometrycznych przetwarzanych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej, danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej**, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat trzech.

Art. 108 UODO. 1. Kto **udaremnia lub utrudnia kontrolującemu prowadzenie kontroli** przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch.

2. Tej samej karze podlega kto, w związku z toczącym się postępowaniem w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, nie dostarcza danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej lub dostarcza dane, które uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej.

Art. 68 ust. 1 RODO. Europejska Rada Ochrony Danych

Niniejszym ustanawia się **Europejską Radę Ochrony Danych** jako organ Unii posiadający osobowość prawną. (...)

Art. 73 ust. 1 RODO. Przewodniczący

Europejska Rada Ochrony Danych wybiera zwykłą większością głosów spośród swoich członków **przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących.** (...)

Art. 52 rozporządzenia nr 2018/1725. Europejski Inspektor Ochrony Danych

1. Niniejszym ustanawia się urząd Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.
2. Europejski Inspektor Ochrony Danych jest **odpowiedzialny za zapewnienie, że podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności prawo do ochrony danych, będą przestrzegane przez instytucje i organy Unii w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.**
3. Europejski Inspektor Ochrony Danych jest **odpowiedzialny za monitorowanie i zapewnienie stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia i każdego innego aktu Unii odnoszącego się do podstawowych praw i wolności osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych przez instytucje i organy Unii oraz za doradzanie instytucjom i organom Unii i osobom, których dane dotyczą, we wszystkich kwestiach związanych z przetwarzaniem danych osobowych.** W tym celu Europejski Inspektor Ochrony Danych realizuje zadania przewidziane w art. 57 i korzysta z uprawnień nadanych w art. 58.
4. (...)

Art. 57 rozporządzenia nr 2018/1725. Zadania

- 1.** Bez uszczerbku dla innych zadań określonych na mocy niniejszego rozporządzenia Europejski Inspektor Ochrony Danych:
 - a) monitoruje i egzekwuje stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia przez instytucje lub organy Unii, z wyjątkiem przetwarzania danych osobowych przez Trybunał Sprawiedliwości działający jako władza sądownicza;
 - b) upowszechnia w społeczeństwie wiedzę o ryzyku, przepisach, zabezpieczeniach i prawach związanych z przetwarzaniem oraz rozumienie tych zjawisk. Szczególną uwagę poświęca działaniom skierowanym do dzieci;
 - c) upowszechnia wśród administratorów i podmiotów przetwarzających wiedzę o obowiązkach spoczywających na nich na mocy niniejszego rozporządzenia;
 - d) udziela osobie, której dane dotyczą, na jej żądanie informacji o wykonywaniu praw przysługujących jej na mocy niniejszego rozporządzenia, a w stosownym przypadku współpracuje w tym celu z krajowymi organami nadzorczymi;
 - e) rozpatruje skargi wniesione przez osobę, której dane dotyczą, lub przez podmiot, organizację lub zrzeszenie zgodnie z art. 67, w odpowiednim zakresie prowadzi postępowania dotyczące tych skarg i w rozsądnym terminie informuje skarżącego o postępach i wynikach tych postępowań, w szczególności jeżeli niezbędne jest dalsze postępowanie lub koordynacja działań z innym organem nadzorczym;
 - f) prowadzi postępowania w sprawie stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym na podstawie informacji otrzymanych od innego organu nadzorczego lub innego organu publicznego;
 - g) doradza, z własnej inicjatywy lub na wniosek, wszystkim instytucjom i organom Unii w sprawie prawnych i administracyjnych środków ochrony praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych;
 - h) monitoruje zmiany w stosownych dziedzinach, o ile zmiany te mają wpływ na ochronę danych osobowych, w szczególności monitoruje rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych;
 - i) przyjmuje standardowe klauzule umowne, o których mowa w art. 29 ust. 8 i w art. 48 ust. 2 lit. c);
 - j) ustanawia i prowadzi wykaz związany z wymogiem dokonania oceny skutków dla ochrony danych na mocy art. 39 ust. 4;
 - k) uczestniczy w działaniach Europejskiej Rady Ochrony Danych;
 - l) zapewnia obsługę sekretariatu na potrzeby Europejskiej Rady Ochrony Danych zgodnie z art. 75 rozporządzenia (UE) 2016/679;
 - m) wydaje zalecenia, o których mowa w art. 40 ust. 2, dotyczące przetwarzania;
 - n) zatwierdza klauzule umowne i przepisy, o których mowa w art. 48 ust. 3;
 - o) prowadzi wewnętrzny rejestr naruszeń niniejszego rozporządzenia i działań podjętych zgodnie z art. 58 ust. 2;
 - p) wypełnia inne zadania związane z ochroną danych osobowych oraz
 - q) uchwala swój regulamin wewnętrzny.
- 2.** (...)

Art. 58 rozporządzenia nr 2018/1725. Uprawnienia

1. Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych przysługują następujące uprawnienia w zakresie prowadzonych postępowań:

- a) nakazanie administratorowi i podmiotowi przetwarzającemu dostarczenia wszelkich informacji niezbędnych do realizacji jego zadań;
- b) prowadzenie postępowań w formie audytów ochrony danych;
- c) zawiadamianie administratora lub podmiotu przetwarzającego o podejrzeniu naruszenia niniejszego rozporządzenia;
- d) uzyskiwanie od administratora i podmiotu przetwarzającego dostępu do wszelkich danych osobowych i wszelkich informacji niezbędnych do realizacji jego zadań;
- e) uzyskiwanie dostępu do wszystkich pomieszczeń administratora i podmiotu przetwarzającego, w tym do sprzętu i środków służących do przetwarzania danych, zgodnie z prawem unijnym.

2. Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych przysługują wszystkie następujące uprawnienia naprawcze:

- a) wydawanie ostrzeżeń skierowanych do administratora lub podmiotu przetwarzającego dotyczących możliwości naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia poprzez planowane operacje przetwarzania;
- b) udzielanie upomnień administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia przez operacje przetwarzania;
- c) przekazanie sprawy do administratora lub podmiotu przetwarzającego i w razie konieczności do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji;
- d) nakazanie administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu spełnienia żądania osoby, której dane dotyczą, wynikającego z praw przysługujących jej na mocy niniejszego rozporządzenia;
- e) nakazanie administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu dostosowania operacji przetwarzania do przepisów niniejszego rozporządzenia, a w stosownych przypadkach wskazanie sposobu i terminu;
- f) nakazanie administratorowi zawiadomienia osoby, której dane dotyczą, o naruszeniu ochrony danych;
- g) wprowadzanie czasowego lub całkowitego ograniczenia przetwarzania, w tym zakazu przetwarzania;
- h) nakazanie na mocy art. 18, 19 i 20 sprostowania lub usunięcia danych osobowych lub ograniczenia ich przetwarzania oraz nakazanie na mocy art. 19 ust. 2 i art. 21 powiadomienia o tych czynnościach odbiorców, których dane osobowe ujawniono;
- i) zastosowanie administracyjnej kary pieniężnej na mocy art. 66 w razie niewykonania przez instytucję lub organ Unii co najmniej jednego ze środków, o których mowa w lit. d)-h) i j), zależnie od okoliczności konkretnej sprawy;
- j) nakazanie odbiorcy w państwie członkowskim, w państwie trzecim lub organizacji międzynarodowej zawieszenia przepływu danych.

3. Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych przysługują następujące uprawnienia zatwierdzające i doradcze:

- a) doradzanie osobom, których dane dotyczą, w kwestii korzystania z ich praw;
- b) udzielanie porad administratorowi zgodnie z procedurą uprzednich konsultacji, o której mowa w art. 40, oraz zgodnie z art. 41 ust. 2;
- c) wydawanie, z własnej inicjatywy lub na wniosek, opinii skierowanych do instytucji i organów Unii oraz ogółu społeczeństwa we wszelkich sprawach związanych z ochroną danych osobowych;
- d) przyjmowanie standardowych klauzul ochrony danych, o których mowa w art. 29 ust. 8 i art. 48 ust. 2 lit. c);
- e) zatwierdzanie klauzul umownych, o których mowa w art. 48 ust. 3 lit. a);
- f) zatwierdzanie uzgodnień administracyjnych, o których mowa w art. 48 ust. 3 lit. b);
- g) zezwalanie zgodnie z aktami wykonawczymi przyjętymi na podstawie art. 40 ust. 4.

4. (...)

Art. 51 ust. 1 RODO. Organ nadzorczy

Każde państwo członkowskie zapewnia, by za **monitorowanie stosowania niniejszego rozporządzenia odpowiadał co najmniej jeden niezależny organ publiczny** w celu ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem oraz ułatwiania swobodnego przepływu danych osobowych w Unii (zwany dalej „organem nadzorczym”). (...)

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

Art. 7 UODO. 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowań administracyjnych przed Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych, zwanym dalej „Prezesem Urzędu”, o których mowa w rozdziałach 4-7 i 11, stosuje się ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. - **Kodeks postępowania administracyjnego.**

2. Postępowanie przed Prezesem Urzędu jest **postępowaniem jednoinstancyjnym.**

3. Do postanowień wydanych w postępowaniach, o których mowa w ust. 1, na które zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego służy zażalenie, przepisów o zażaleniu nie stosuje się.

4. Na postanowienia, o których mowa w ust. 3, służy **skarga do sądu administracyjnego.**

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

Art. 34 UODO. 1. Prezes Urzędu jest **organem właściwym w sprawie ochrony danych osobowych.**

2. Prezes Urzędu jest **organem nadzorczym** w rozumieniu rozporządzenia 2016/679, w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającej decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 89) oraz w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępującego i uchyłającego decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.Urz. UE L 135 z 24.05.2016, str. 53).

3. Prezesa Urzędu powołuje i odwołuje Sejm Rzeczypospolitej Polskiej za zgodą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. (....)

5. Prezes Urzędu w zakresie wykonywania swoich zadań podlega tylko ustawie.

6. Kadencja Prezesa Urzędu trwa 4 lata, licząc od dnia złożenia ślubowania. Prezes Urzędu po upływie kadencji wykonuje swoje obowiązki do czasu objęcia stanowiska przez nowego Prezesa Urzędu.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

Art. 48 UODO. 1. Przy Prezesie Urzędu działa **Rada do Spraw Ochrony Danych Osobowych**, zwana dalej „Radą”, która jest organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Urzędu. (...)

Art. 53 UODO. 1. Prezes Urzędu udostępnia na swojej stronie podmiotowej w **Biuletynie Informacji Publicznej**:

- 1) standardowe klauzule umowne, o których mowa w art. 28 ust. 8 rozporządzenia 2016/679;
 - 2) zatwierdzone kodeksy postępowania, o których mowa w art. 40 rozporządzenia 2016/679, a także zmiany tych kodeksów;
 - 3) przyjęte standardowe klauzule ochrony danych, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. d rozporządzenia 2016/679;
 - 4) rekomendacje określające środki techniczne i organizacyjne stosowane w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
2. Rekomendacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4, sporządzane są z uwzględnieniem specyfiki danego rodzaju działalności i podlegają okresowej aktualizacji.
3. Projekt rekomendacji, o których mowa w ust. 1 pkt 4, Prezes Urzędu konsultuje z zainteresowanymi podmiotami, których zakresu działania dotyczy dany projekt.

Art. 55 UODO. Prezes Urzędu może prowadzić system teleinformatyczny umożliwiający administratorom dokonywanie **zgłoszenia naruszenia ochrony danych osobowych**, o którym mowa w art. 33 rozporządzenia 2016/679.

Art. 56 UODO. Prezes Urzędu, w drodze decyzji:

- 1) zatwierdza wiążące reguły korporacyjne, o których mowa w art. 47 rozporządzenia 2016/679;
- 2) udziela zezwolenia, o którym mowa w art. 46 ust. 3 rozporządzenia 2016/679.

Art. 57 UODO. 1. Administrator może wystąpić do Prezesa Urzędu z wnioskiem o przeprowadzenie uprzednich konsultacji, o których mowa w art. 36 rozporządzenia 2016/679.

2. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepis art. 63 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

3. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów określonych w art. 36 ust. 3 rozporządzenia 2016/679 oraz art. 63 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, Prezes Urzędu informuje o nieudzieleniu konsultacji, wskazując przyczyny ich nieudzielenia.

Art. 58 UODO. Jeżeli Prezes Urzędu, na podstawie posiadanych informacji, uzna, że doszło do naruszenia przepisów dotyczących przetwarzania danych osobowych, może żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub innego przewidzianego prawem postępowania przeciwko osobom, które dopuściły się naruszeń, i poinformowania go, w określonym terminie, o wynikach tego postępowania i podjętych działaniach.

Postępowanie w sprawie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych

Art. 60 UODO. Postępowanie w sprawie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, zwane dalej „postępowaniem”, jest prowadzone przez Prezesa Urzędu.

Art. 73 UODO. 1. Prezes Urzędu, jeżeli uzna, że przemawia za tym interes publiczny, po zakończeniu postępowania informuje o wydaniu decyzji na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Jednostki sektora finansów publicznych, instytuty badawcze oraz Narodowy Bank Polski, w stosunku do których Prezes Urzędu wydał prawomocną decyzję stwierdzającą naruszenie, niezwłocznie podają do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej lub stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej, informację o działaniach podjętych w celu wykonania decyzji.

Art. 74 UODO. Wniesienie przez stronę skargi do sądu administracyjnego wstrzymuje wykonanie decyzji w zakresie administracyjnej kary pieniężnej.

Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych

Art. 78 UODO. 1. Prezes Urzędu przeprowadza kontrolę przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych.

2. Kontrolę prowadzi się zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa Urzędu planem kontroli lub na podstawie uzyskanych przez Prezesa Urzędu informacji lub w ramach monitorowania przestrzegania stosowania rozporządzenia 2016/679.

Art. 89 UODO. 1. Kontrolę prowadzi się nie dłużej niż 30 dni od dnia okazania kontrolowanemu lub innej osobie wskazanej w przepisach imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacji służbowej lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Do terminu nie wlicza się terminów przewidzianych na zgłoszenie zastrzeżeń do protokołu kontroli lub podpisanie i doręczenie protokołu kontroli przez kontrolowanego.

2. Terminem zakończenia kontroli jest dzień podpisania protokołu kontroli przez kontrolowanego albo dzień dokonania wzmianki, o której mowa w art. 88 ust. 8.

Art. 90 UODO. Jeżeli na podstawie informacji zgromadzonych w postępowaniu kontrolnym Prezes Urzędu uzna, że mogło dojść do naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, obowiązany jest do niezwłocznego wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 60.

dr Łukasz Goździaszek

Adiunkt w Centrum Badań Problemów
Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji
Elektronicznej na Wydziale Prawa, Administracji
i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Adwokat

Specjalizuje się
w Prawie Internetu i Technologii

Autor książek:
„Prawo blogosfery”,
„Cywilnoprawne granice swobody
wypowiedzi w Internecie”,
„Internetowy system pozasądowego
rozstrzygania sporów konsumenckich w Unii
Europejskiej. Komentarz”,
„Identyfikacja elektroniczna i usługi zaufania
w odniesieniu do transakcji elektronicznych
na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej.
Komentarz”
i „Elektroniczne postępowanie
upominawcze”

